

KREIS ILANZ CIRCUIT DA LA FOPPA

(Formulaziun tenor la sesida dal cussegl cirquital dals 3 da december 2007,
deliberà a fin per mauns da la votaziun dal pievel dals 24 da favrer 2008)

CONSTITUZIUN DAL CIRQUIT DA LA FOPPA

I. Disposiziuns generalas

Art. 1

Territori cirquital,
sedia, chapitala

Las 16 vischnancas politicas Castrisch, Falera, Flond, Glion, Laax, Ladir, Luven, Pitäsch, Riein, Ruschein, Sagogn, Schluein, Schnaus, Sevgein, Valendau e Versomi furman tenor la constituziun chantunala e la lescha il circuit da la Foppa.

L'uffizi cirquital ha sia sedia a Glion en la chapitala dal circuit.

Art. 2

Dretgs constitu-
ziunals dal circuit

Il dretgs e las obligaziuns dal circuit sin il sector politic, administrativ e giudi-zial èn stabilids en la constituziun chantunala. Il circuit po er surpigliar auters pensums publics e privats, sco tals da vischnancas e corporaziuns da vischnancas, sco er d'auters circuits ed ademplir tals pensums cun sa participar a corporaziuns regionalas u ad instituziuns privatas, per exempel sin il sector da planisaziuns, scolas, cassas da malsauns, asils da vegls, ospitals ed associaziuns tutelaras. Il circuit po er surpigliar pensums sin il sector da fusiuns e cooperaziuns da visch-nancas.

Art. 3

Autonomia

Il circuit è autorisà da reglar sias fatschentas politicas ed administrativas cun decrets ch'èn obligants per tuttas vischnancas dal circuit.

Art. 4

Egualitad da las
schlattainas

Las denominaziuns applitgadas en questa constituziun per persunas, uffizis e funcziuns valan per omaduas schlattainas.

II. Organisaziun dal circuit

Art. 5

Organs

Il organ dal circuit èn:

- a) il circuit
- b) il cussegl cirquital
- c) la giunta dal cussegl cirquital

- d) il president cirquital
- e) il vicepresident cirquital
- f) la cumissiun da gestiun.

Elegibladad	<p>Art. 6 Elegibel en autoritads cirquitalas è mintga abitant dal circuit cun dretg da votar.</p> <p>Parents, quindas e quindas en lingia directa fin e cun il terz grad da la lingia laterala, conjugals sco er partenaris che vivan en in partenadi registrà u facticamein en ina cuminanza da vita, na dastgan betg appartegnair il medem mument a la medema autoritad u cumissiun.</p>
Circuit	<p>Art. 7 La totalitad da las vischnancas dal circuit furma l'organ suprem dal circuit.</p> <p>Ultra da las elecziuns prescrittas cumpeta a quella la legislaziun per il circuit.</p>
Dretg da votar	<p>Art. 8 Mintga abitant dal circuit che ha il dretg da votar en fatgs chantunals ha il dretg da votar en fatgs cirquitals. Dal rest valan las disposiziuns da la legislaziun federala e chantunala.</p>
Votaziun dal pievel	<p>Art. 9 En fatgs cirquitals èn suttamess a la votaziun dal pievel il decretar, midar ed abrogar prescripziuns da la constituziun e da leschas.</p>
Iniziativa	<p>Art. 10 Cun ina iniziativa pon almain 200 abitants dal circuit cun il dretg da votar inoltrar al cussegl cirquital ina proposta per ina revisiun totala u ina revisiun parziala da la constituziun dal circuit u per in'otra fatschenta che stat en la cumpetenza dal cussegl cirquital. L'iniziativa po consistier d'ina proposta generala u d'in sboz elavurà.</p> <p>Sche naginas normas giuridicas surordinadas cuntrafan a l'iniziativa formulada ora, suttametta il cussegl cirquital quella, eventualmain ensemen cun ina cuntraproposta, a la votaziun dal pievel e quai entaifer in onn dapi l'inoltraziun da l'iniziativa. Pertutga quella ina proposta generala che vegn acceptada dal cussegl cirquital, vegni desistì d'ina votaziun tranter ils abitants cun il dretg da votar dal circuit, nun che l'iniziativa pretendia la revisiun totala da la constituziun dal circuit.</p> <p>Sch'ina iniziativa na vegn betg suttamessa a la votaziun dal pievel pervia da cuntradiziuns al dretg, communitgescha il cussegl cirquital quai als iniziants en scrit, inditgond ils motivs per ses conclus.</p>
Referendum da finanzas facultativ	<p>Art. 11 Conclus pertutgant expensas unicas en l'import da passa 60 000 francs u expensas che sa repetan onn per onn da passa 10 000 francs èn suttamess al referendum facultativ.</p> <p>Sin giavisch d'almain 200 personas cun il dretg da votar ston tals conclus vegnir suttamess a la votaziun dal pievel.</p> <p>Per la procedura valan las disposiziuns suandantas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Conclus dal cussegl cirquital ch'èn suttamess al referendum facultativ vegnan publi-

tgads senza retard.

2. Il referendum è d'inoltrar a l'uffizi cirquital entaifer 30 dis dapi la publicaziun.

Art. 12

Cussegl cirquital

Il cussegl cirquital sa cumpona dal president cirquital, dal vicepresidente, dals deputads en il cussegl grond e dals presidents u d'in commember da suprastanza da las vischnancas cirquitalas.

Sch'il president d'ina vischnanca cirquitala è commember dal cussegl cirquital sin fundament d'ina outra funcziun, po la vischnanca pertutgada delegar in ulteriur commember da suprastanza en il cussegl cirquital.

Il president cirquital presidescha il cussegl ed il secretari cirquital scriva il protocol.

Art. 13

Convocaziun e cumpetenzas da decider

Il cussegl cirquital vegn convocà dal president cirquital, per cas che quel è impedì dal vicepresidente, e quai almain 14 dis ordavant e cun communitgar las tractandas.

Plinavant è il cussegl da convocar sin giavisch da la giunta dal cussegl u d'almain in terz dals commembers dal cussegl cirquital.

Mintga cussegl cirquital convocà tenor urden è cumpetent da decider.

Art. 14

Cumpetenzas

Il cussegl cirquital ha las suandantas incumbensas e cumpetenzas:

1. eleger ils commembers da la giunta dal cussegl cirquital
2. approvar il preventiv preparà da la giunta dal cussegl ed il quint annual
3. approvar credits supplementars che surpassan 5 000 francs
4. fixar la salarisaziun dal president cirquital e dal vicepresidente sco er las indemnisaziuns da sesidas dals commembers da la giunta dal cussegl cirquital
5. eleger l'uffizial da stumadira e ses substitut per la durada da quatter onns
6. eleger ils notars cirquitals per la durada da quatter onns
7. stgaffir plazzas novas
8. plant ed execuziun concernent ina resalva tar ina donaziun ch'è en l'interess public dal circuit
9. preparar e deliberar tuts projects dal circuit ch'èn suttamess a la votaziun dil pievel
10. eleger dus commembers da la cumissiun da gestiun ed in substitut
11. eleger ils delegads en ulteriuras cumissiuns ed organisaziuns (p. ex. cumissiun da gestiun uffizi civil circuit da la Foppa, corporaziun tutelara Surselva)
12. engaschar gruppas da lavur e cumissiuns predeliberantas.

Il cussegl cirquital elegia plinavant ils uffizials da stadi civil ed ils substituts e per la durada da quatter onns er la cumissiun tutelara ed ils substituts. Questas incumbensas po il cussegl cirquital surdar ad in auter organ electoral e quai en il rom d'uniuns d'interess e d'altres reuniuns.¹⁾

---

¹⁾ Il mument reglà en:

- Contract tranter ils circuits da la Foppa, Rueun e Stussavgia davart la reuniun tar l'uffizi da stadi civil da Glion dals 9 da matg 2003:
- Cunvegientscha tranter ils circuits da la Foppa, Cadi, Lumnezia/Lugnez, Rueun e Stussavgia davart l'instituziun d'ina cumissiun tutelara comunabla Surselva dals 26 da fenadur 2006 fin ils 15 d'avust 2006.

Plinavant po il cussegl cirquital examinar dumondas che pertutgan ils interess da las vischnancas cirquitalas e da lur abitants sco er surpigliar incumbensas e prender mesiras che servan al bainstar dals abitants dal circuit.

Art. 15

Votaziuns ed elecziuns

Las votaziuns ed elecziuns entaifer il cussegl cirquital vegnan per regla fatgas cun pli-maun. Sin giavisch d'almain dus commembers èn ellas da far en scrit.

En cas da projects è decisiv il pli absolut da las vuschs valaivlas.

Tar eventualas elecziuns en scrit dals commembers da la giunta èn dals candidats cun las bleras vuschs quels tals elegids, ch'obtegnan dapli vuschs ch'il dumber total da las vuschs valaivlas dals candidats; quest dumber è da parter tras il dumber dublegià dals posts libers.

Per la segunda tscherna pon er novs candidads vegnir proponids. Elegids èn quels candidats ch'obtegnan las bleras vuschs.

Art. 16

Giunta dal cussegl cirquital

Il president cirquital, il vicepresidente e trais commembers dal cussegl cirquital furman la giunta dal cussegl cirquital.

Ils commembers da la giunta dal cussegl èn en uffizi mintgamai per quatter onns. Suen-ter las elecziuns cirquitalas succedan mintgamai elecziuns da renovaziun totala.

Art. 17

Cumpetenzas

La giunta dal cussegl cirquital ha particularmain las suandantas incumbensas e cumpetenzas:

1. Ella elegia per la durada da quatter onns il secretari cirquital ed ils funcziunaris cirquitals
2. Ella elegia l'ulteriur personal
3. Ella surveglia la contabilitad da l'administraziun cirquitala
4. Ella fixescha las indemnizaziuns da sesidas da tuttas autoritads e cumissiuns cirquitalas sco er dal personal cirquital e quai tenor ils princips da la lescha chantunala davart il personal
5. Ella prepara e fa propostas pertutgant tuttas fatschentas che cumpetan al cussegl cirquital.

Dal rest ha la giunta dal cussegl cirquital tuttas cumpetenzas ch'èn betg adossadas ad in auter organ tras la constituziun u tras la lescha.

Art. 18

President cirquital

Il president cirquital è l'organ da la regenza chantunala e dal circuit.

El è d'uffizi enor parsura dal cussegl cirquital e da la giunta dal cussegl cirquital.

El stat a la testa da l'administraziun cirquitala ed è autoritad da surveglianza sur tuts funcziunaris cirquitals cun la resalva da las cumpetenzas dal cussegl cirquital e da la giunta dal cussegl cirquital.

Art. 19

Cumpetenzas

Il president cirquital ha las cumpetenzas ed incumbensas legalas previsas en dumondas penalas e civilas sco er en fatgs administrativs.

Particularmain cumpetan ad el:

1. l'execuziun dals conclus dal cussegl cirquital e da la giunta dal cussegl
2. l'administraziun da l'uffizi cirquital
3. la preparaziun d'elecziuns e votaziuns
4. la represchentaziun dal circuit vers anor
5. l'execuziun da funcziuns che vegnan surdadas ad el da la regenza sco organ da quella sin fundament da la constituziun chantunala.

Cumpetenza
finanziala

Art. 20

Il president cirquital ha la cumpetenza da decider expensas che surpassan il preventiv fin a l'import da 3 000 francs per onn.

Vicepresident
cirquital

Art. 21

Sch'il president cirquital è impedì d'exequir ses uffizi, surpiglia il vicepresident la substituziun.

El è d'integrar commensuradamain en l'administraziun da l'uffizi.

Saramentaziun,
empermischun
solenna

Art. 22

Il president cirquital vegn saramentà en preschientscha dal cussegl cirquital tras ses antecessur, u sche quel è impedì, tras il pli vegl commember da la nova giunta dal cussegl cirquital u ch'el pronunzia sia empermischun solenna.

Il novelegì vicepresident cirquital vegn saramentà en preschientscha dal cussegl cirquital tras il novelegì president cirquital u ch'el pronunzia sia empermischun solenna.

Furma da saramentaziun: „*Vus sco elegi/ida ... engirais avon Dieu (empermettais solennamain), che Vus vegnias ad ademplir las obligaziuns da Voss uffizi tenor meglier savair e pudair e tegnias secret quai ch'è da tegnair secret.*“

Sarament (empermischun): „*Jau engir (empermet) quai.*“

Cumissium da
gestiun

Art. 23

L'examinaziun da las fatschentas e dal quint dals secturs da l'administraziun cirquitala, prescritta da la lescha, succeda tras la cumissium da gestiun che vegn elegida per quatter onns.

Examinaziun

Art. 24

La cumissium da gestiun examinescha annualmain la gestiun ed il quint dal circuit.

Davart il resultat fa ella in rapport en scrit al cussegl cirquital.

III. Elecziuns e votaziuns cirquitalas

Procedura da las
elecziuns e vota-
ziuns

Art. 25

Las elecziuns e votaziuns cirquitalas succedan a l'urna en mintga singula vischnanca dal circuit.

Il secret absolut è garantì en la procedura d'elecziun e votaziun.

Elecziuns cirqui-
talias

Art. 26

Las elecziuns cirquitalas succedan tenor la legislaziun chantunala.

Elegids vegnan:

1. il president cirquital
2. il vicepresident cirquital
3. ils deputads en il cussegl grond e lur suppleants.

Art. 27

Maioritad absoluta tar elecziuns.
Emprim scrutini

Dals candidats cun las bleras vuschs èn quels elegids, che han dapli vuschs ch' il dumber total da tuttas vuschs valaivlas dils candidats; quest dumber è da parter tras la cifra dublegiada da tuttas vuschs valaivlas dals candidats.

Art. 28

Segund scrutini

Vegn naging elegì tar elecziuns singulas u pli paucs candidats elegids tar elecziuns cumplexivas che quai ch'igl è posts d'occupar, suonda in segund scrutini liber, per il qual er novs candidats pon vegnir proponids. Elegids èn quels candidats ch'obtegnan las bleras vuschs.

Art. 29

Trair la sort

En cas d'egualitad da las vuschs decida la sort davart l'elecziun u la successiun en l'uffizi. La sort vegn tratga d'in commember da la giunta dal cussegl cirquital.

Art. 30

Eruir il resultat tar votaziuns materialas

Ina votaziun materiala è acceptada, sche las vuschs gea dal circuit surpassan la mesadad da las vuschs valaivlas, che restan suenter avair subtrahà las vuschs vitas e nunvalaivlas.

Art. 31

Biro electoral e da votaziun

La giunta dal cussegl cirquital numna avant las elecziuns e votaziuns in biro da trais commembers ed elegia il president e l'actuar. Ella po er sezza furmar il biro electoral.

Il biro vegn cumpletà dals dumbravuschs necessaris. El repassa ils cedels da votar e decida davart la valaivladad dals cedels e da las vuschs. Per quest intent valan las disposiziuns da la legislaziun chantunala.

In candidat na dastga betg esser commember dal biro ed er betg dumbravuschs.

IV. Finanzas

Art. 32

Entradas

Las entradas ordinarias dal circuit sa cumponan particularmain da:

1. las taxas, dals custs d'inquisiziuns e proceduras
2. las multas
3. las entradas da l'uffizi da stumadira
4. ils retgavs da la facultad dal circuit
5. las indemnizaziuns per prestaziuns da servetsch
6. las ulteriuras entradas sin fundament da leschas surordinadas.

Art. 33

Garanzia da deficit

Na tanschan las entradas dal circuit betg per cuvrir ils custs resultants, vegn il deficit restant repartì annualmain sin las vischnancas cirquitalas e quai per la mesadad tenor lur dumber dals abitants, sebasond sin las cifras stampadas en il chalender statal actual e per la mesadad tenor il retgav da la taglia chantunala sin l'entrada da las persunas natiralas e tenor il retgav da las persunas giuridicas sco er da la facultad da las persunas natiralas.

Ils custs per incumbensas e mesiras spezialas vegnan adossadas a las vischnancas en la

proporziun da lur avantatgs. Sch'ina vischnanca ha nagin avantatg d'ina incarica determinada, n'ha ella betg da prestar contribuziuns vi dals custs da quella.

V. Disposiziuns finalas

Art. 34

Messa en vigur Questa constituziun va en vigur il 1. da schaner 2009.

Art. 35

Revisiun La constituziun po vegnir revedida entiramain u parzialmain da tut temp. Ina revisiun succeda:

- a) cun in conclus dal cussegl cirquital
- b) sin via d'ina iniziativa.

En mintga cas basegna ella l'examinaziun tras la regenza.

Art. 36

Abrogaziun da decrets cuntradictoris e disposiziuns cuntradictorias Questa constituziun remplazza quella dals 7 da matg 2000.

Cun sia entrada en vigur èn abrogads tuts decrets e conclus dal circuit da la Foppa che stattan en cuntradicziun cun questa constituziun.

Concludì aschia a chaschun da la votaziun cirquitala exequida en tuttas vischnancas cirquitalas ils 24 da favrer 2008.

Il president cirquital
Andrin Perl

Il secretari cirquital
Giusep Defuns

Approvà da la regenza dal chantun Grischun cun il conclus dals